

242992

ผลของการให้การปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของโรเจอร์ส
ที่มีต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและความเข้มแข็งทางจิตใจ
ของเด็กด้อยโอกาส

ฐิชาวัศม์ พยอมยงค์

วิทยาลัยศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มีนาคม 2554

ผลของการให้การศึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของโรเจอร์ส
ที่มีต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและความเข้มแข็งทางจิตใจ
ของเด็กด้อยโอกาส

จิรารัศม์ พยอมยงค์

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มีนาคม 2554

ผลของการให้การศึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของโรเจอร์ส
ที่มีต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและความเข้มแข็งทางจิตใจ
ของเด็กด้อยโอกาส

จิราธิวัฒน์ พยอมยงค์

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ พรพิมล วรวิมลพิทักษ์พงศ์

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัฒน์ ชีระพงษ์

.....กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัฒน์ ชีระพงษ์

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์ สงคราม เชาวนิต

14 มีนาคม 2554

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

ประสบการณ์ที่ได้มีทั้งในเวลาเรียน ช่วงฝึกงาน และช่วงเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ จาก การศึกษาระดับปริญญาโท ล้วนหล่อหลอมและเอื้ออำนวยให้ข้าพเจ้าได้พัฒนาตนเองมากยิ่งขึ้นทั้ง ทางด้านสติปัญญาและทางด้านจิตใจ ข้าพเจ้าได้เรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่างที่ไม่เคยทราบมาก่อน เมื่อ วิทยานิพนธ์เริ่มมีความก้าวหน้าและเสร็จเรียบร้อยในที่สุด ข้าพเจ้ามีความรู้สึกที่วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ทำให้ข้าพเจ้าภาคภูมิใจมากที่สุดในการเรียนปริญญาโท ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ก่อนอื่นใดข้าพเจ้าขอขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาจิตวิทยาที่ได้ให้ความรู้และ คำแนะนำดี ๆ แก่ข้าพเจ้ามาโดยตลอด โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีรพรรณ ชีระพงษ์ ผู้เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านได้เตรียมความพร้อมให้กับข้าพเจ้า ทั้งทางความคิดและจิตใจ อีกทั้งชี้แนะแนวทางอันเหมาะสมทำให้วิจัยครั้งนี้อยู่ในรูปแบบที่ถูกต้องครบถ้วน พร้อมกันนี้ ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ พรพิมล วรวิฑูรย์พงศ์และรองศาสตราจารย์สงคราม เขาวน- ศิลป์ ที่กรุณาเสียสละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ทั้งสองท่านซึ่งได้ให้สิ่งที่มีคุณค่ามากที่สุดในชีวิต นั่นคือ โอกาสในการมองเห็นโลกและโอกาสในเรียนรู้โลก ท่านได้ให้ความสนับสนุนทาง การศึกษา ให้ข้าพเจ้าได้เรียนเท่าที่จะสามารถทำได้จนถึงวันนี้ ขอบคุณครอบครัว ที่ทำให้ข้าพเจ้า เติบโตอย่างมีคุณภาพและไม่ว่าข้าพเจ้าจะเลือกทางเดินของชีวิตในหนทางใด คุณพ่อคุณแม่และ ครอบครัวยังคงชื่นชมยินดีในตัวข้าพเจ้าเสมอ

ขอบคุณน้อง ๆ มุลินธิณภมลินที่ให้ความร่วมมือสละเวลาส่วนตัวมาร่วมในงานวิจัย ครั้งนี้ เพื่อบอกเล่าเรื่องราวความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและความเข้มแข็งทางจิตใจให้แก่ข้าพเจ้า นอกจากนี้จะทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้อย่างมีคุณภาพแล้ว ยังช่วยให้ข้าพเจ้าได้มีความรู้สึก เพิ่มพูนการเห็นคุณค่าและความเข้มแข็งทางจิตใจในตนเองอีกด้วย

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษาสำหรับการสนับสนุนและคำปรึกษา ดีๆ ทุกคนได้ให้ความช่วยเหลือในทุกช่วงของการทำวิทยานิพนธ์ ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกถึงการเพิ่มเติม กำลังใจ และความสนับสนุน จนกระทั่งข้าพเจ้าประสบความสำเร็จ

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอมอบวิทยานิพนธ์เล่มนี้เอาไว้ให้แก่ผู้ที่มีส่วนร่วมทุกคนอีกทั้งมอบ เป็นวิทยาทานสำหรับผู้สนใจศึกษาต่อไป

จิราธิรม์ พยอมยงค์

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ผลของการให้การปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิด ของโรเจอร์สที่มีต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และความเข้มแข็งทางจิตใจของเด็กด้อยโอกาส
ผู้เขียน	นางสาวจิรารัศม์ พยอมยงค์
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการปรึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีรพรรณ ชีระพงษ์

บทคัดย่อ

242992

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้การปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของ Rogers ที่มีต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและความเข้มแข็งทางจิตใจของเด็กด้อยโอกาส รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว และมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้บทสนทนาระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กด้อยโอกาสจากมูลนิธิธินกม้น จังหวัดเชียงใหม่ โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง ซึ่งพิจารณาจากคะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและความเข้มแข็งทางจิตใจต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมกระบวนการปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของ Rogers จำนวน 5 คน โดยกลุ่มตัวอย่างนั้นได้เข้ารับการให้การปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของ Rogers โดยผู้วิจัย การเข้ารับการปรึกษาในครั้งนี้ใช้เวลาทั้งสิ้นจำนวน 10 ครั้งด้วยกัน ซึ่งระยะห่างระหว่างครั้งการให้การปรึกษามีระยะเวลา 1 สัปดาห์ โดยใช้เวลารั้งละ 50 – 60 นาที ต่อแต่ละราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง แบบวัดความเข้มแข็งทางจิตใจ และการปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของ Rogers การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบวัดซ้ำ (repeated measures ANOVA) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากบทสนทนาระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมการปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของ Rogers ทั้ง 5 คน มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและความเข้มแข็งทางจิตใจเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่าการให้การปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของ Rogers มีส่วนช่วยให้กลุ่มตัวอย่างรับรู้ถึงความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและพัฒนาความเข้มแข็งทางจิตใจมากขึ้น

Thesis Title	Effects of Rogers's Person-centered Counseling on Self-esteem and Resilience in Disadvantaged Children
Author	Miss Thicharus Payomyong
Degree	Master of Science (Counseling Psychology)
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Teerawan Teerapong

ABSTRACT

242992

This research was purposed to study effects of Rogers's Person-centered Counseling on Self-esteem and Resilience in Disadvantaged Children. Design of the research was the experimental single subject design and qualitative data using dialogue from Person-Centered Counseling. The sample were 5 disadvantaged children from Nokkamin foundation which established to take care of orphans, homeless children and children living on the streets located in Chiang Mai, whose self-esteem and resilience scores were lower than Means and volunteered to participate this research. They were participated in Person-Centered Counseling individually for 10 sessions and each session took 50-60 minutes, conducted by the researcher.

The instruments used were self-esteem inventory, resilience inventory and Person-Centered Counseling which was conducted by the researcher. The quantitative data were analyzed by using ANOVA repeated measures and the qualitative data were analyzed by using content analyzes from dialogue of Person-Centered Counseling. The results showed that:

1. All of 5 disadvantage children have a significant higher level of self-esteem and resilience than before participating in Person-Centered Counseling at $p < .001$ level.
2. Qualitative analysis showed that after participating in Person-Centered Counseling, disadvantaged children acknowledged their self-esteem and developed their resilience.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ตัวแปรที่ศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
นิยามปฏิบัติการ	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง	7
ตามแนวคิดของโรเจอร์ส	
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กคือโอกาส	16
เอกสารที่เกี่ยวกับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง	19
เอกสารเกี่ยวกับความเข้มแข็งทางจิตใจ	22
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธินกขม้น	27
เอกสารเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
แบบแผนการทดลอง	40
การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล	42
บทที่ 4 ผลการวิจัย	43
ตอนที่ 1 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ	44
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	44
การเปรียบเทียบคะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง	45
การเปรียบเทียบคะแนนความเข้มแข็งทางจิตใจของกลุ่มตัวอย่าง	47
ตอนที่ 2 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	48
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
สรุปผลการวิจัย	76
อภิปรายผลการวิจัย	76
ข้อเสนอแนะ	81
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	86
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	87
ภาคผนวก ข ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	91
ภาคผนวก ค สำเนาหนังสือราชการ	93
ประวัติผู้เขียน	100

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงรูปแบบการวิจัย	39
2	แสดงการแจกแจงความถี่ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ศาสนา และระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	44
3	การเปรียบเทียบคะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง จากการประเมิน จำนวน 3 ครั้งของกลุ่มตัวอย่าง	45
4	ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ครั้ง	46
5	การเปรียบเทียบคะแนนความเข้มแข็งทางจิตใจ จากการประเมิน จำนวน 3 ครั้ง ของกลุ่มตัวอย่าง	47
6	ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้มแข็งทางจิตใจ ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ครั้ง	48

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	แสดงแบบแผนการทดลอง	40
2	กราฟแสดงคะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการประเมินจำนวน 3 ครั้ง	46
3	กราฟแสดงคะแนนความเข้มแข็งทางจิตใจของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้จากการประเมินจำนวน 3 ครั้ง	47